



# TELEGRAFBYGNINGEN - FRESKE AV ALF ROLFSEN OG TAKMALERI - TILSTANDSVURDERING OG RÅDGIVING

Kongens gate 21, Oslo

Kaun, Susanne







Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU)  
 Storgata 2, Postboks 736 Sentrum, 0105 Oslo  
 Telefon: 23 35 50 00  
[www.niku.no](http://www.niku.no)

Tittel Telegrafbygningen - Freske av Alf Rolfsen og takmaleri - Tilstandsvurdering og rådgiving Kongens gate 21, Oslo	Rapporttype/nummer NIKU Oppdragsrapport 24/2018	Publiseringsdato 16.03.2018
	Prosjektnummer 1021230	Oppdragstidspunkt Februar 2018
	Forsidebilde Konservator Barbro Wedvik undersøker Rolfsens freske. Foto: NIKU/Kaun 2018	
Forfatter(e) Kaun, Susanne	Sider 16 pluss vedlegg	Tilgjengelighet Åpen
	Avdeling Konservering	

Prosjektleder Susanne Kaun
Prosjektmedarbeider(e) Barbro Wedvik
Kvalitetssikrer Ellen Hole

Oppdragsgiver(e) Vedal AS
------------------------------

<p><b>Sammendrag</b></p> <p>Telegrafbygningen i Kongens gate 21 er en av de større monumentalbygningene i Kvadraturen i Oslo. Bygget omtales stilmessig som nasjonalromantisk/jugend. Bygget skal rehabiliteres i årene fremover. I den sammenhengen ønsket Vedal AS at NIKUs konservatorer 1) tilstandsvurderte Alf Rolfsens freske og takmaleriet i trappeoppgangen, 2) gav råd om beskyttelse av maleriene før og underveis i byggeprosessen og 3) anbefalte tiltak for senere restaurering. Den foreliggende rapport dokumenterer undersøkelsen og tilstanden til de to maleriene, samt at det gis anbefalinger for beskyttelse av maleriene under byggeprosessen og anbefalinger for senere restaureringstiltak. Fresken er i generelt god tilstand, men med flere mindre mekaniske skader, sprekker, enkelte bompartier og flekker. Pussoverflaten er sårbar for berøring og mekanisk påvirkning. Fresken er særlig sårbar for mekanisk påkjenning, og bør beskyttes godt mot det. Videre anbefales beskyttelse mot støv og vann. Freskene bør dessuten overvåkes under rehabiliteringen for å avdekke eventuelle nye sprekker. Takmaleriet i trappeoppgangen er i god stand med kun veldig små lokale skader. Takmaleriet er vannømfintlig og har en sårbar overflate. Vann og utsettelse for støv bør unngås. Både fresken og takmaleriet anbefales å renses og restaureres. Ut fra nåværende tilstand vil behandlingene være av begrenset omfang.</p>
--

Emneord Veggmaleri, muralmaleri, himlingsdekor, limfargedekor, konservering, restaurering
--

Avdelingsleder

Ellen Hole

## Nøkkelinformasjon

**Objekt 1:** Freske i den tidligere ekspedisjonshallen  
Datering: 1922  
Kunstner: Alf Rolfsen  
Mål (hxb): 2,80 m x 15,90 m; nedre kant 2,38 m over gulvet

**Objekt 2:** Takmaleri i trappeoppgang  
Datering: Usikker  
Kunstner: Usikker, muligens Erik eller Dagfin Werenskiold  
Mål: 6,9 x 2,5 m; takhøyde: 4,64

**Bygning:** Telegrafbygningen  
Byggeår: Stod ferdig 1924  
Arkitekt: Arnstein Arneberg og Magnus Poulsson  
Vernestatus: Vernet etter plan- og bygningsloven (1979)<sup>1</sup>  
Kulturminne ID: 163682-2  
Topografisk nr.: B1  
Adresse: Kongens gate 21  
Gnr./Bnr.: 207/149  
Kommune: Oslo  
Fylke: Oslo

---

<sup>1</sup><https://kulturminnesok.no/minne/?queryString=https%3A%2F%2Fdata.kulturminne.no%2Faskeladden%2Flokality%2F163682> , sett 28.2.2018

## Innholdsfortegnelse

1	Bakgrunn og formål .....	7
2	Dokumentasjon og undersøkelse .....	7
2.1	Rapport .....	7
2.2	Dokumentasjon .....	7
2.3	Gjennomførte undersøkelser .....	7
3	Faremomenter for maleriene under rehabilitering .....	8
4	Alf Rolfsens freske .....	8
4.1	Kort om maleriet .....	8
4.2	Tilstandsbeskrivelse .....	9
4.3	Skadeårsaker .....	12
4.4	Anbefalinger for beskyttelse .....	12
4.5	Anbefalinger for senere restaureringstiltak .....	13
5	Takmaleri i trappeoppgang .....	13
5.1	Kort om maleriet .....	13
5.2	Tilstandsbeskrivelse .....	14
5.3	Anbefalinger for beskyttelse .....	15
5.4	Anbefalinger for senere restaureringstiltak .....	15
6	Konklusjon .....	16
6.1	Tilstand .....	16
6.2	Beskyttelse av vegg- og takmalerier under rehabilitering .....	16
6.3	Senere behandling .....	16

### Vedlegg

- 1) Kartlegging av skader. Alf Rolfsens freske, venstre del
- 2) Kartlegging av skader. Alf Rolfsens freske, midtre del
- 3) Kartlegging av skader. Alf Rolfsens freske, høyre del
- 4) Kartlegging av skader. Takmaleri



## 1 Bakgrunn og formål

Telegrafbygningen i Kongens gate 21 er et av de større monumentalbygningene i Kvadraturen i Oslo. Bygget omtales stilmessig som nasjonalromantisk/jugend<sup>2</sup>. Bygget stod ferdig i 1924 og er tegnet av Arnstein Arneberg og Magnus Poulsson.<sup>3</sup> Den tidligere ekspedisjonshallen er utsmykket med en freske av Alf Rolfsen, og i trappeoppgangens første etasje finnes et takmaleri.

Telegrafbygningen skal rehabiliteres i årene fremover. I den sammenhengen ønsket Vedal AS at NIKUs konservatorer 1) tilstandsvurderer Alf Rolfsens freske og takmaleriet i trappeoppgangen, 2) gir råd om beskyttelse av maleriene under byggeprosessen og 3) anbefaler tiltak for senere restaurering.

Arbeidet på stedet ble utført av konservatorene Susanne Kaun og Barbro Wedvik i perioden 19. – 21.2.2018.

Vedal AS sørget for at det var rigget rullestillaser, slik at det var mulig å ha tilgang til malerienes overflater i sin helhet.

## 2 Dokumentasjon og undersøkelse

### 2.1 Rapport

Den foreliggende rapporten dokumenterer undersøkelsen og tilstanden til de to maleriene, samt at det gis anbefalinger for beskyttelse av maleriene under byggeprosessen og anbefalinger for senere restaureringstiltak.

### 2.2 Dokumentasjon

Maleriene ble fotografert med høyoppløsende kamera, samt at skadene på maleriene ble kartlagt på rektifiserte fotografier (vedleggene 1-4). Mekaniske skader ble i tillegg dokumentert med detaljbilder.

Både kartleggingene og fotodokumentasjonen med høyoppløsende helopptak og detaljbilder danner grunnlag for senere oppfølging av ny tilkomne skader under byggeperioden.

Ut over de bildene som er gjengitt i rapporten finnes flere detaljbilder av skadeområder lagret hos NIKU. Alle bilder vist i rapporten er tatt av NIKU.

### 2.3 Gjennomførte undersøkelser

Malerienes overflater ble undersøkt visuelt fra nært hold med pålys og sidelys. Pussens vedheft ble undersøkt ved å banke forsiktig mot overflaten. På den måten vil man registrere hulrom eller løse partier i strukturen.

---

<sup>2</sup><https://kulturminnesok.no/minne/?queryString=https%3A%2F%2Fdata.kulturminne.no%2Faskeladden%2Flok alitet%2F163682> , sett 8. jan. 2018

<sup>3</sup> [https://no.wikipedia.org/wiki/Telegrafbygningen\\_\(Oslo\)](https://no.wikipedia.org/wiki/Telegrafbygningen_(Oslo))

### 3 Faremomenter for maleriene under rehabilitering

Etter opplysning fra Vedal AS/v Thomas Bjørnland skal overbygget med glasskuppelen i den tidligere ekspedisjonshallen rives. De originale himlingsdelene, det vil si himlingen rundt den opprinnelige takåpningen beholdes.

Fresken vil dermed være utsatt for støv og mekaniske støt. Eventuelle rystelser i bygningen kan også være et faremoment. I en periode vil fresken være utsatt for uteklima. Da himlingen over fresken beholdes vil fresken være noe beskyttet mot regn.

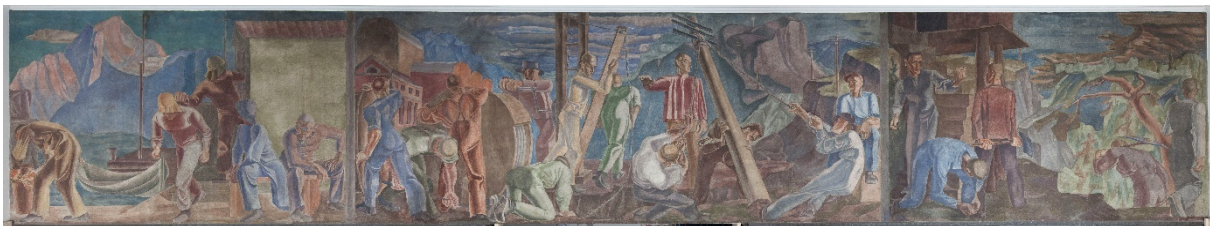
Det er ikke planlagt rivningsarbeider i trappeoppgangen, og takmaleriene ansees i mindre grad å være påvirket av ombyggingsarbeidene.



Figur 1: Rolfsens freske i den tidligere ekspedisjonshallen. Bilde er tatt ved befaring 8. januar 2018.

## 4 Alf Rolfsens freske

### 4.1 Kort om maleriet



Figur 2: Alf Rolfsens freske i sin helhet. Bildemontasje: NIKU

Alf Rolfsens freske i Telegrafbygningens tidligere ekspedisjonshall er 2,80 m høy og 15,90 m bred. Nedre kant er 2,38 m over gulvet og fresken dekker hele rommets bredde.

Motivet består av 22 menn fordelt over hele maleriets bredde, i varierende posisjoner og i ulike omgivelser. Alle figurene utfører arbeid relatert til utbyggingen av telegraflinjer. Maleriet er delt opp i tre scener som representerer ulike deler av Norges land.

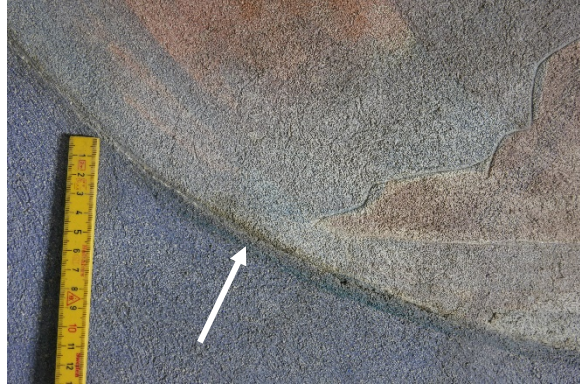


Veggmaleriet er malt i dempede farger, og det er utført i freskoteknikk. Det vil si at pigmenter er malt på våt kalkpuss, og pigmentene bindes til pussen under herdningsprosessen. Freskopussen er en finkornet lys kalkpuss med brettskurt overflate. Den er påført i flere såkalte dagsverk.<sup>4</sup>

Dagsverkgrensene er meget nøye utført og følger godt motivet. Motivet er risset i våt puss, trolig ved bruk av kartonger.<sup>5</sup> Maleriet følger ganske nøye disse rissingene. Det er også funnet spikerhull som kan være originale, og vertikale og horisontale hjelpelinjer risset i pussen.



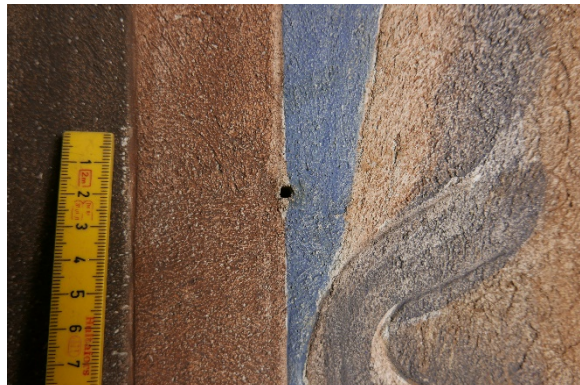
Figur 3: Detalj. Motivet er risset i fersk puss, og maleriet følger godt rissingene.



Figur 4: Dagsverkgrensene er nesten usynlige (pil), og følger motivet. Pussoverflaten er brettskurt og har en slett overflate med finkornet struktur.



Figur 5: En horisontal og vertikal rissing i pussen tjente trolig som hjelpelinjer.



Figur 6: Et spikerhull, som ser ut til å være original.

## 4.2 Tilstandsbeskrivelse

Fresken har generelt god tilstand, men pussoverflaten er sårbar for berøring og mekanisk påvirkning.

Pussen er stort sett stabil, med enkelte unntak. Det er funnet en del vertikale sprekker, som kan tenkes å være setningsrelatert. Pussen inntil sprekke er med enkelte unntak stabil. Videre er det detektert flere bompartier, men kun i enkelte områder er det fare for at pussene kan løsne og falle av. Over hele overflaten er det små hakk, utfall og riper. De fleste av dem er grunne, men enkelte er

<sup>4</sup> Et dagsverk er et pusset felt som en freskomaler rekker å male på en dag før pussene begynner å tørke. En typisk freskopuss er ikke påført i ett over hele veggen før det males, men satt sammen av flere dagsverk som males fortløpende. Dagsverkskanter vises gjerne som pussoverlapper.

<sup>5</sup> For å overføre motivet på veggen, er det en vanlig metode å skissere motivet på håndterbare stykker papp (eller liknende). Kartongene legges på tilsvarende nypussete områder (dagsverk) og det trykkes motivet med en spiss gjenstand gjennom kartongen i den våte pussene.

dypere hull i pussen. Enkelte partier, som gjerne er begrenset til en motivdel, har mange veldig små avskallinger i det øverste pusslaget, der pigmentene er innbundet i pussen.

Maleriet er blitt behandlet tidligere, og man finner både tidligere sprekkreparasjoner, kittinger og retusjer. Særlig langs maleriets nedre kant er det mange pussreparasjoner. Enkelte steder er maleriets overflater forholdsvis blanke, og man kan se transparente og blanke renn i sidelys. Dette tyder på at maleriets overflate i hvert fall stedvis ble påført et transparent bindemiddel. Det er vanskelig å si om dette er gjort i forbindelse med utførelsen eller påført senere. Det kan tenkes at kunstneren har etterfestet partier med dårlig bundet pigment. Det kan også tenkes at dette ble gjort senere for å feste løs maling.

Stedvis kan man se vannskjolder, flekker og søl. Freskens overflate er veldig støvete.

På freskens nedre kant over veggåpningen på midten har NIKU fiksert midlertidig en løs pussbit, slik at den holder seg på plass inntil fresken restaureres. Dette ble gjort med japanpapir og celluloselim ved befaringen.

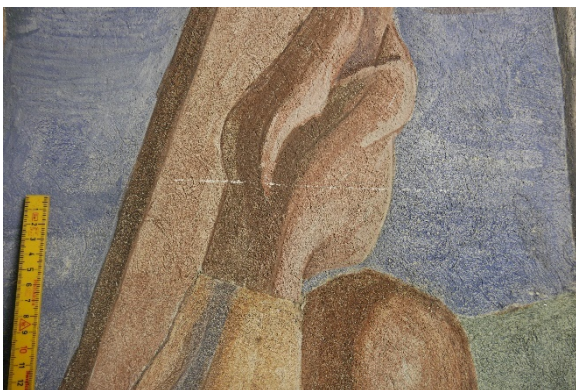
Skadene er kartlagt på rektifiserte bilder (se vedleggene 1 -3).



**Figur 7: Vertikale sprekker i pussen. Sprekkene er kittet og retusjert.**



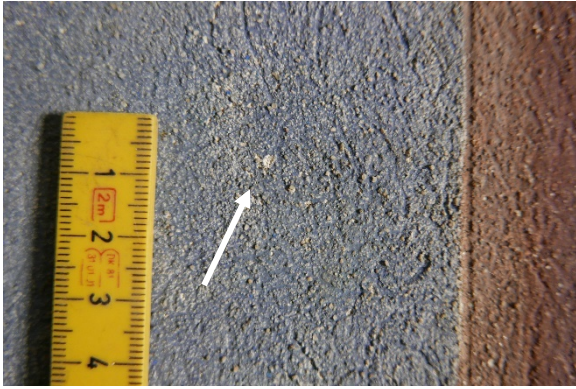
**Figur 8: Nedenfor sprekken er pussen løs.**



**Figur 9: Horisontal ripe i overflaten.**



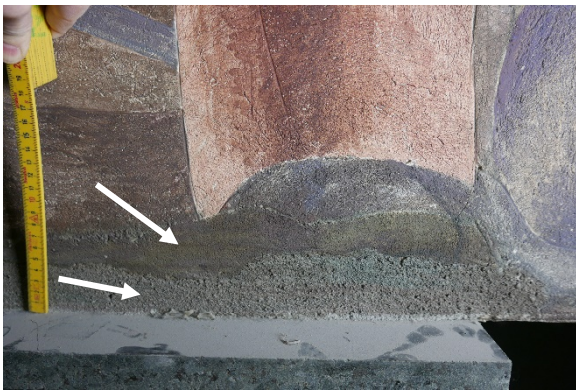
**Figur 10: Mekanisk skade i overflaten.**



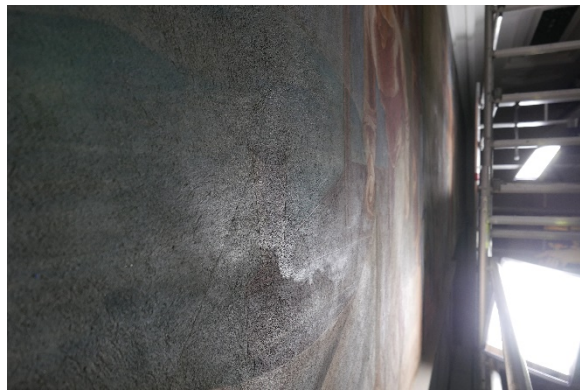
Figur 11: Små utfall (pil).



Figur 12: Et område med mange små avskallinger, som muligens skyldes dårlig bundne pigmenter.



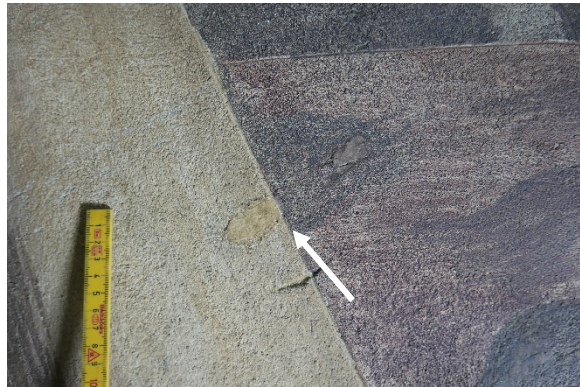
Figur 13: Detalj fra freskens nedre kant med to generasjoner pussutbedringer (piler).



Figur 14: I sidebelysning ser man blanke områder i overflaten med renner.



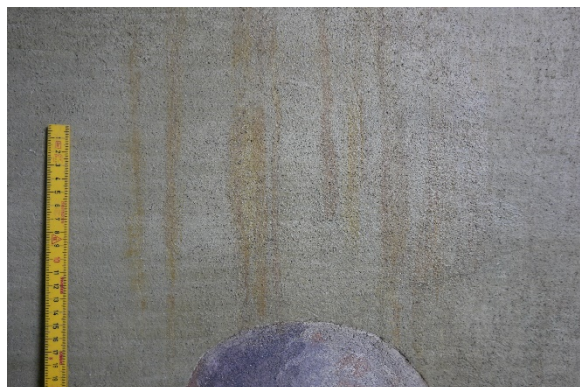
Figur 15: Tidligere retusj som er misfarget.



Figur 16: Tidligere pussreparasjon, retusjert (pil).



Figur 17: Vannskjolder med misfarging av overflaten, som kan skyldes en tidligere vannlekkasje.



Figur 18: Renner med misfarging av overflaten.

### 4.3 Skadeårsaker

Ut fra plassering og utforming antas at de vertikale sprekke er forårsaket av bevegelser i bygningen. Mange av disse må ha vært der en stund, da flere av sprekke er blitt tidligere behandlet. Det er ikke oppdaget entydig nyere sprekke, det vil si sprekke som er rene og ikke har samlet støv eller sprekke i tidligere reparasjoner. Løse pusspartier er stort sett å finne i tilknytning til sprekke, og ses i sammenheng med disse.

Hoveddelen av småskadene i pussoverflaten er forårsaket av mekanisk påvirkning. Det vil si noen har kommet bort i veggmaleriets sårbare overflate.

Mange små avskallinger som opptrer sammen i større områder, kan være forårsaket av at pigmentene ikke ble godt nok bundet til puss under utførelsen av maleriet, slik at disse lett har blitt dratt av ved berøring eller rensing av overflaten. Det kan også tenkes at disse bare falt av etter hvert uten ytre påvirkning fordi pusskvaliteten har vært dårligere i dette området.

### 4.4 Anbefalinger for beskyttelse

Freskene bør beskyttes for

- mekanisk påvirkning og berøring
- bevegelser i veggen
- vann
- støv

Mekanisk påvirkning er det mest farefulle, og vil kunne etterlate størst skader. Større bevegelser i veggen kan føre til nye revner og pussutfall. Freskene vil tåle noe vann, men store mengder vann kan føre til pigmentutvasking samt salt- og pussskader, og bør unngås. Da fresken uansett bør renses, vil ytterligere støv ikke nødvendigvis være så skadelig, men det kan gjøre den senere rensingen mer krevende.

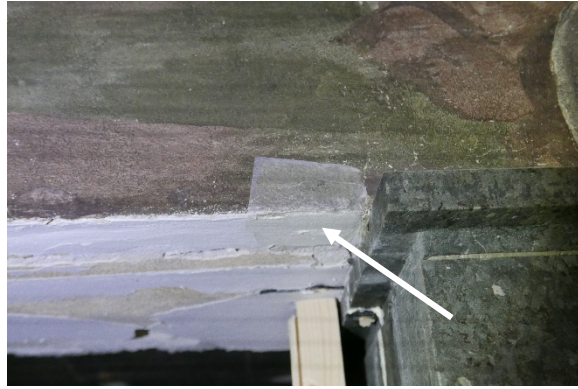
NIKU anbefaler å bygge en kasse rundt freskene. Her er det særlig viktig å beskytte freskens nedre kant over den midtre veggåpningen for støt. For å minske støvinntak kan eventuelt overtrykk i kassen være en god løsning. Det bør unngås direkte kontakt mellom beskyttelsesmaterialene og freskens overflate, da den er sårbar.

Teoretisk kan fukt i puss og påfølgende frost være problematisk for fresken. I perioden hvor fresken er utsatt for uteklime, og det er samtidig fare for at temperaturen i freskens nærhet synker under null grader, bør en midlertidig oppvarming vurderes. Her kan en temperaturovervåking med temperaturlogger være nyttig.

Under rehabiliteringsfasen anbefaler NIKU at fresken etterses med jevne mellomrom for nye spekker, slik at man kan gjøre tiltak dersom det oppdages nye skader som skyldes bevegelser i bygningen. Det kan imidlertid være vanskelig, dersom freskene er bygget inn. Dette kan eventuelt løses ved å enten bygge en stor nok kasse eller at tildekkingen kan stedvis enkelt fjernes.



Figur 19: I midtre delen er freskens nedre kant ubeskyttet og sårbar. Her behøves en fysisk beskyttelse for støt.



Figur 20: En løs pussbit er sikret med japanpapir. Dette ble gjort av NIKU under utførelsen av oppdraget.

#### 4.5 Anbefalinger for senere restaureringstiltak

Freskens overflate bør renses før støv. Her anbefales en tørr-rensemetode der overflatene renses ved bruk av spesial-svamper

Videre er det behov for enkelte pussutbedringer i form av kittinger og injeksjoner.

Flekker og skader som er synlige fra betrakteravstand bør retusjeres.

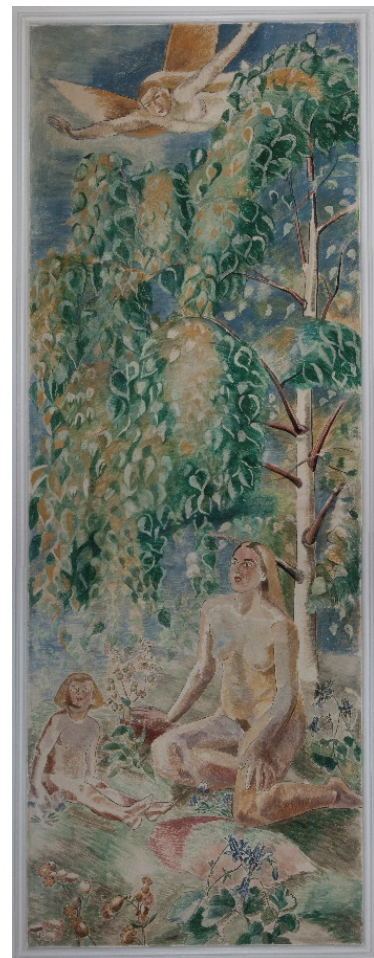
### 5 Takmaleri i trappeoppgang

#### 5.1 Kort om maleriet

Takmaleriet befinner seg i trappeoppgangens nedre etasje. Maleriet fremstiller en naken kvinne og et barn sittende under et bjørketre. Over dem svever en engel.

Takmaleriet er ikke datert. Maleriet kan være malt av Erik Werenskiold<sup>6</sup>, men muntlige kilder nevnte også hans sønn Dagfin Werenskiold.

Maleriet er utført i limfarge og er vannløselig. Motivet er malt på brettstukt puss (secco-teknikk, det vil si maleriet er påført tørr/herdet puss). Pussen har et lysegult grunningslag. Motivet er først blitt skissert med kullstift, og deretter malt med raske penselstrøk. Den lysegule grunningen er synlig flere steder, og er en del av maleriet. De fremtredende fargene er grønt og gult, med partier i rødbrunt, blått og rosa, samt sorte konturer.



Figur 21: Takmaleriet i trappegang.

<sup>6</sup> <https://www.dn.no/privat/eiendom/2016/11/02/1634/Eiendom/kjoper-norges-dyreste-bygg>, sett 28.2.2018



Figur 22: Detalj. Takmaleriet er malt med rask strekføring.



Figur 23: Detalj. Motivet er skissert med kullstift (pil).

## 5.2 Tilstandsbeskrivelse

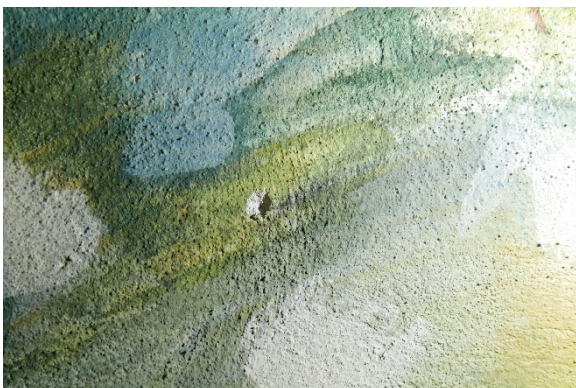
Takmaleriet er i god stand.

Det er observert enkelte avskallinger i malingslaget, og enkelte steder med løs maling der malingen ligger tykt. Dette er veldig lokale fenomener. Overflaten er noe skitten, og rensetester med tørrrensensvamper viste at malingen smitter noe. Maleriet er vannløselig.

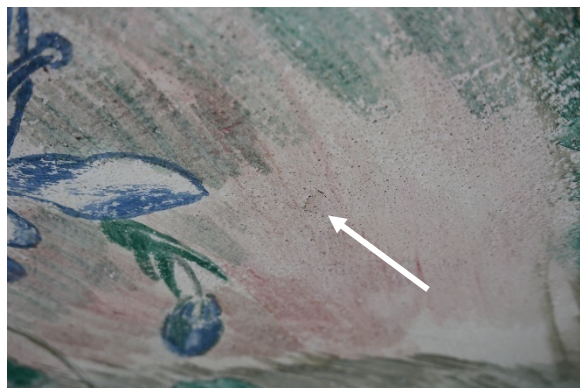
Selv om limfargen smitter noe, ansees dette ikke som et problem, da takmaleriet under vanlig bruk ikke er utsatt for berøring.

Takmaleriet er blitt behandlet tidligere. En tverrgående sprekk er blitt kittet og retusjert. Det ser også ut som om løs puss i tilknytning til sprekken har blitt limt på igjen. Reparasjonen er stabil.

Skadene er kartlagt på rektifiserte bilder (se vedlegg 4).



Figur 24: Et lite pussutfall.



Figur 25: Løs maling (pil).



Figur 26: En tidligere sprekk er kittet og retusjert. De to mørke flekkene er limdråper, trolig fra liming av løs puss i dette område.



Figur 27: En tidligere sprekk er kittet og retusjert. Pussen er i dag stabil i dette området.



Figur 28: Vannskjold i tilknytning til en mekanisk skade.



Figur 29: Maleriets overflate er noe skitten, og enkelte steder har det festet seg støvklumper.

### 5.3 Anbefalinger for beskyttelse

Takmaleriet bør ikke utsettes for vann. Maleriet er lett løselig i vann og enhver fuktpåkjenning vil etterlate vannskjolder eller løse opp malingen.

Takmaleriet bør ikke utsettes for støv. Takmaleriet smitter noe, og rensing vil være krevende og innebærer fare for fargetap.

Dersom det er fare for mekaniske støt, bør takmaleriet beskyttes mot det.

### 5.4 Anbefalinger for senere restaureringstiltak

Takmaleriet, slik det fremstod under tilstandsvurderingen, har kun behov for enkel rensing av overflaten og utbedring av svært lokale skader.

Takmaleriet bør renses forsiktig for løst sittende støv og spindeljev med myk støvkost. Tørr-rensing med svamper viste seg å være forbundet med malingstap, og bør unngås. Enkelte pusskader kittes og retusjeres. Løs maling konsolideres lokalt.

## 6 Konklusjon

### 6.1 Tilstand

Både Rolfsens freske og takmaleriet i trappeoppgangen er i overveinde god stand, med få skader, men noe behov for rens og enkle reparasjoner.

### 6.2 Beskyttelse av vegg- og takmalerier under rehabilitering

Fresken er sårbar for mekanisk påkjenning, og bør under rehabilitering beskyttes godt mot det. Videre anbefales beskyttelse for støv og vann. Freskene bør overvåkes for dannelse av nye sprekker. Ved fare for frost bør temperering vurderes, og det anbefales å overvåke temperatur i den perioden freskene er utsatt for uteklima, og det kan forventes minusgrader.

Takmaleriet er vannømfintlig og har en sårbar overflate. Et hver fuktpåkjenning og utsettelse for støv bør unngås.

Tiltaksliste:

- Beskyttende kasse rundt fresken og i den midtre veggåpningen
- Eventuelt minske støvinndrag gjennom overtrykk
- Temperaturovervåking i kalde perioder
- Temperering ved fare for frost
- Om mulig: ettersyn av freskene for nye sprekker
- Takmaleriet i trappeoppgang bør ikke utsettes for støv og vann

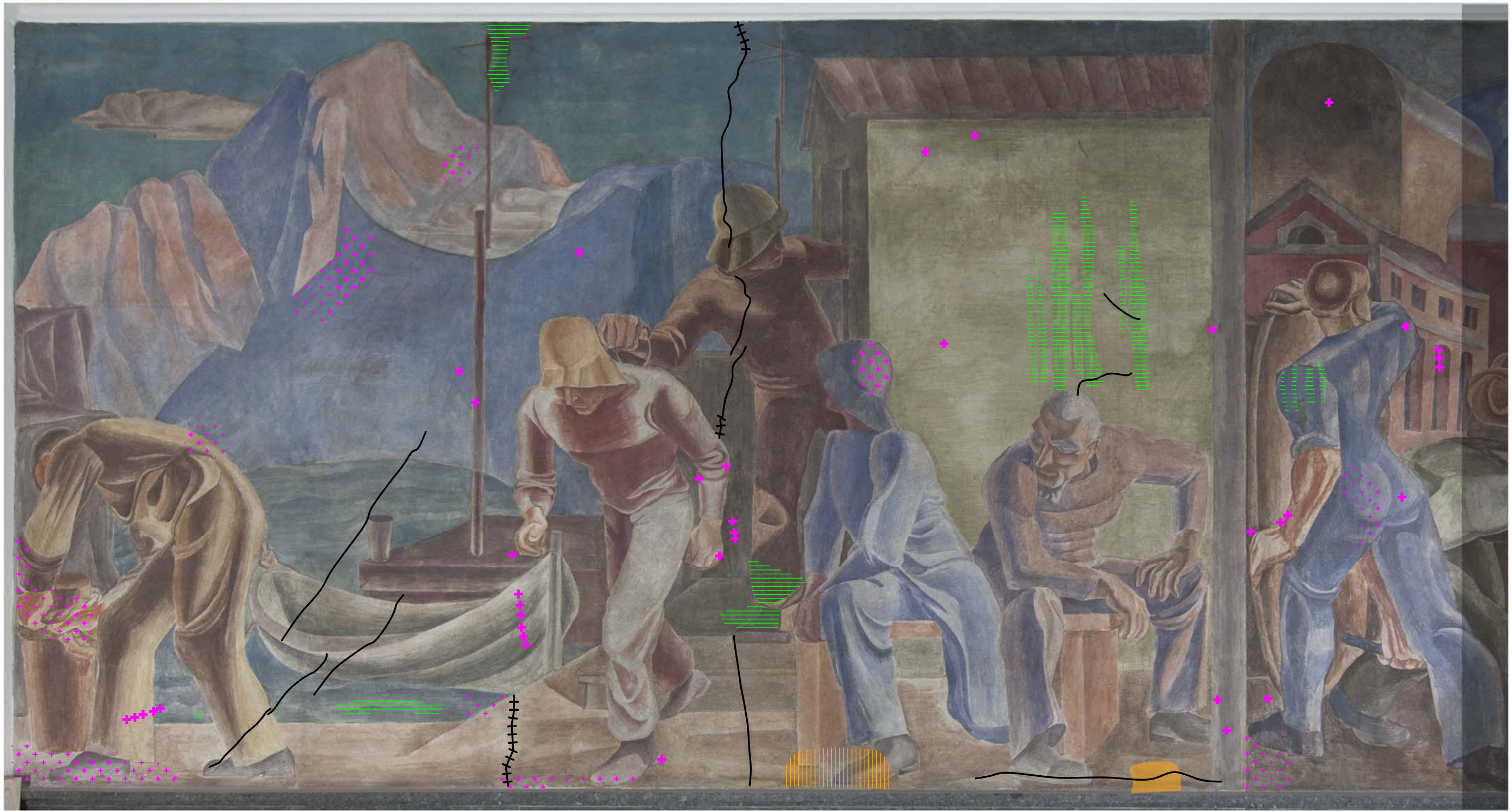
### 6.3 Senere behandling

Både fresken og takmaleriet anbefales å renses og restaureres. Ut fra nåværende tilstand vil behandlingene være av begrenset omfang.

Oppfølging av eventuelle nye skader tar utgangspunkt i fotografiene i kombinasjon med kartleggingene, NIKU har utført.

Hvis det ikke oppstår ytterlige skader under rehabiliteringen, vil restaureringsarbeidene inkludert rapport på begge maleriene sammen beløpe seg på ca. to-tre ukesverk.





0.0m 2.0m

— Sprekker

+++++ Sprekker, kittet og retusjert

||||| Bom

■ Løs puss

+ Mekanisk skade, utfall

+ + + + + Områder med flere små utfall

==== Vannskjolder og flekker

■ Overlapp med tilstøtende bilde

□ Avbildet utsnitt

**Telegrafbygningen**

Kongens gate 21  
Oslo

**Alf Rolfsens freske**

Datering: 1922  
Venstre del

**Registrering av skader**

**NIKU**  
Norsk institutt for  
kulturminneforskning

NIKU oppdragsrapport 24/2018 - vedlegg 1  
NIKU prosjektnr.: 1021230  
Dato for registrering: 19.- 21.2.2018  
Registrering på stedet: Wedvik og Kaun  
Utarbeidet av Kaun





— Sprekker

+++++ Sprekker, kittet og retusjert

||||| Bom

■ Løs puss

+ Mekanisk skade, utfall

+++++ Områder med flere små utfall

||||| Vannskjolder og flekker

■ Overlapp med tilstøtende bilde

□ Avbildet utsnitt

<b>Telegrafbygningen</b> Kongens gate 21 Oslo	<b>Alf Rolfsens freske</b> Datering: 1922 Midtre del
---	--

**Registrering av skader**

<b>NIKU</b> Norsk institutt for kulturminneforskning	NIKU oppdragsrapport 24/2018 - vedlegg 2 NIKU prosjektnr.: 1021230 Dato for registrering: 19.- 21.2.2018 Registrering på stedet: Wedvik og Kaun Utarbeidet av Kaun
--	--





— Sprekker

+++++ Sprekker, kittet og retusjert

||||| Bom

■ Løs puss

+ Mekanisk skade, utfall

+ + + + + Områder med flere små utfall

==== Vannskjolder og flekker

■ Overlapp med tilstøtende bilde

□ Avbildet utsnitt

**Telegrafbygningen**

Kongens gate 21  
Oslo

**Alf Rolfsens freske**

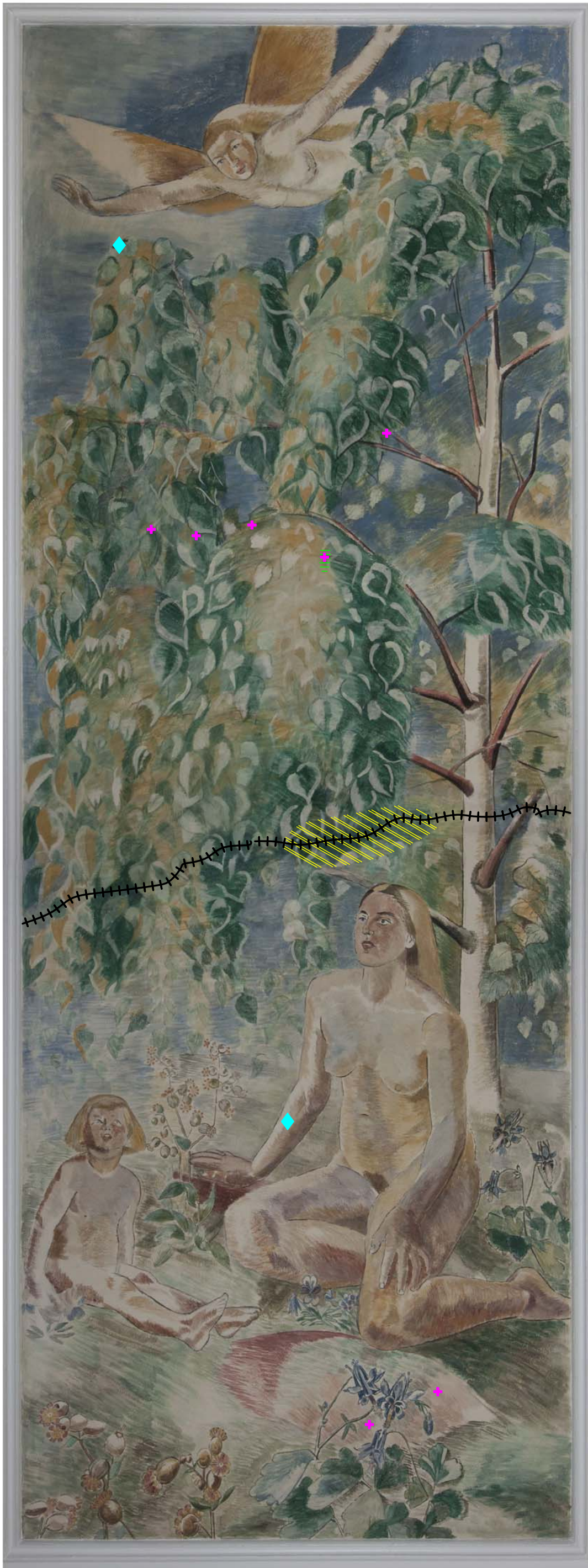
Datering: 1922  
Høyre del

**Registrering av skader**



NIKU oppdragsrapport 24/2018 - vedlegg 3  
NIKU prosjektnr.: 1021230  
Dato for registrering: 19.- 21.2.2018  
Registrering på stedet: Wedvik og Kaun  
Utarbeidet av Kaun





- +++++ Sprekker, kittet og retusjert
- + Mekanisk skade, utfall
- ◆ Løs maling
- ////// Tidligere pussreparasjon hvor pussbiter er limt på
- ==== Vannskjolder

<b>Telegrafbygningen</b> Kongens gate 21 Oslo	<b>Takmaleri i trappeoppgang</b> Datering: Usikker
---	---

**Registrering av skader**

**NIKU**  
 Norsk institutt for  
 kulturminneforskning

NIKU oppdragsrapport 24/2018 - vedlegg 4  
 NIKU prosjektnr.: 1021230  
 Dato for registrering: 19.- 21.2.2018  
 Registrering på stedet: Wedvik og Kaun  
 Utarbeidet av Kaun

0.0m 2.0m







Norsk institutt for kulturminneforskning er et uavhengig forsknings- og kompetansemiljø med kunnskap om norske og internasjonale kulturminner.

Instituttet driver forskning og oppdragsvirksomhet for offentlig forvaltning og private aktører på felter som by- og landskapsplanlegging, arkeologi, konservering og bygningsvern.

Våre ansatte er konservatorer, arkeologer, arkitekter, ingeniører, geografer, etnologer, samfunnsvitere, kunsthistorikere, forskere og rådgivere med spesiell kompetanse på kulturarv og kulturminner.

[www.niku.no](http://www.niku.no)

NIKU Oppdragsrapport 24/2018

**NIKU hovedkontor**  
Storgata 2  
Postboks 736 Sentrum  
0105 OSLO  
Telefon: 23 35 50 00

**NIKU Tønsberg**  
Farmannsveien 30  
3111 TØNSBERG  
Telefon: 23 35 50 00

**NIKU Bergen**  
Dreggsallmenningen 3  
Postboks 4112 Sandviken  
5835 BERGEN  
Telefon: 23 35 50 00

**NIKU Trondheim**  
Kjøpmannsgata 1b  
7013 TRONDHEIM  
Telefon: 23 35 50 00

**NIKU Tromsø**  
Framsenteret  
Hjalmar Johansens gt. 14  
9296 TROMSØ  
Telefon: 77 75 04 00